

СПОСІБ ОДЕРЖАННЯ МУТАНТНИХ ФОРМ ТОМАТА (*L. esculentum* MILL.) З ГЕННОЮ ЧОЛОВІЧОЮ СТЕРИЛЬНІСТЮ

Спосіб отримання мутантних форм томата (*L. esculentum* Mill.) з генною чоловічою стерильністю, що включає передпосівний обробіток насіння вихідних форм фізичним мутагеном, який відрізняється тим, що для індукування мутантних форм з генною чоловічою стерильністю як фізичний мутаген застосовують гамма-опромінювання дозами 60 і 130 Гр., проте опромінене насіння не висівають, а зберігають протягом одного року.

Серед створених мутантних форм виділяють дві лінії, які проявили максимально високий відсоток стерильності пилку і зберегли при цьому на гетерозиготному рівні прийняті значення селекційно-цінних ознак вихідних форм – ультра ранньостиглість і підвищений вміст у плодах окремих біологічно цінних компонентів.

Технічним результатом винаходу є підвищення у мутантних рослин томата відсотку стерильності пилку за рахунок дози і кількості гамма-обробок насіння, а також зберігання опроміненого насіння вихідних форм протягом одного року. Зазначений підхід дозволяє за відносно короткий період часу (переважно за 3 роки) створити на основі сортів томата вітчизняної та зарубіжної селекції цілий набір високо стерильних мутантних рослин.

Розроблений спосіб дозволяє створити материнські компоненти гібридів F_1 томата, використання яких у гібридній селекції томата дозволяє на 25–30% здешевити селекційно-насіницьку технологію їх створення і розмноження за рахунок уникнення процедури кастрації квіток у материнських форм гібридів.

Розробка відноситься до галузі сільського господарства, зокрема гібридної селекції помідора їстівного та направлена на створення материнських компонентів гібридів F_1 з генетично контрольованою чоловічою стерильністю.

Запропонований спосіб захищений патентом на корисну модель № 140185 У «Спосіб одержання мутантних форм томата (*L. esculentum* MILL.) з генною чоловічою стерильністю».

Авторський колектив:

Кондратенко С.І., доктор с.-г. наук, с.н.с.;

Мірошніченко Т.М., кандидат с.-г. наук;

Замицька Т.М.

Тел. +380686039277

